

ФЕРМЕР ПРИДНІПРОВ'Я

28 листопада 2018 року
№ 45 (84)

Терміново у номер!

ВЕРХОВНА РАДА затвердила Указ Президента Петра Порошенка про введення воєнного стану. За відповідний законопроект у понеділок проголосували 276 депутатів. Під час виступу в Раді Президент повідомив, що частково змінив свій Указ. Він запропонував запровадити воєнний час не по всій території України, а лише в окремих областях.

Йдеться про області, розташовані вздовж російського кордону, придністровської ділянки молдавського кордону та на узбережжі Чорного та Азовського морів.

До цього переліку входять Одеська, Миколаївська, Херсонська, Запорізька, Луганська, Донецька, Сумська, Харківська, Чернігівська, Вінницька області.

Президент заявляв, що воєнний стан запровадять з 9 години 28 листопада. Водночас, він підкреслив, що обмежувати права громадян влада буде лише у випадку наземної російської воєнної агресії. Крім того, запевнив, що не має на меті перенесення виборів, та повідомив, що збирається внести у парламент проект рішення про дату виборів – 31 березня 2019 року.

Рішення РНБО містить 12 пунктів з них останній – таємно.

Державним органам надаються доручення щодо:

- введення в дію плану запровадження та забезпечення заходів правового режиму воєнного стану в Україні;
- забезпечення постачання Збройним силам України, іншим військовим формуванням матеріально-технічних ресурсів і майна, надання послуг та їх фінансування в обсягах, що необхідні для ефективного виконання покладених на них завдань в особливий період;
- приведення у готовність до виконання завдань за призначенням в особливий період із введенням ступеня ПОВНА ГОТОВНІСТЬ визначених об'єктів єдиної державної системи цивільного захисту, її функціональних та територіальних підсистем;
- утворення рад оборони та забезпечення сприяння військовому командуванню у запровадженні та здійсненні заходів правового режиму воєнного стану.

Впровадження воєнного стану викликане актом агресії РФ у Керченській протоці.

Читайте стор. 3

ЧИ ХОЧЕМО МИ ІНШОГО ШЛЯХУ Й ІНШОЇ ДОЛІ?

Про головне

Асоціація фермерів та приватних землевласників Дніпропетровської області

ВСІ ФЕРМЕРИ ОБЛАСТІ, ЄДНАЙТЕСЯ!

Почнемо з того, що уже менше, ніж через тиждень, 4 грудня, Асоціація фермерів та приватних землевласників чекає своїх членів-бойових багнетів під стінами Верховної Ради України. Там має відбутися на цей раз якомога більш масова акція протестів та рішучих вимог, мета яких – ухвалити нарешті закони про передачу земель постійного користування у власність фермерам та про максимальну кримінальну відповідальність, включаючи довічне позбавлення волі, діячів правоохоронних органів і тих злодіїв, рейдерські злочини яких вони прикривають. Ще є пункт запровадити врешті-решт в державі ефективну, а не оманливу й лукаву підтримку малого та середнього бізнесу у сільському господарстві. Але перше, що вкотре доведеться відстоювати, уже кидуючись ледве не на амбразуру грудьми – це ні в якому випадку недопущення продажу українських земель, відтак знову продовження мораторію на перетворення її в товар. Причому, АФПЗУ загодя попереджує, що акція хоч і «носитиме мирний характер, однак триватиме до виконання наших вимог». І ще одне не зайве застереження – «не піддаватися на поспішні заклики окремих представників Полтавської обласної АФПЗ

Це запитує голова обласної Асоціації фермерів та приватних землевласників Анатолій Гайворонський. І відповідає, що коли хочемо, то досить кожному поодиноці і насамоті ховатися по своїх господарствах, а пора натомість гуртуватися та разом захищати себе і рятувати українське село

і не брати з собою цього разу вогнепальну та іншу зброю».

А що ви хочете, якщо чаша народного гніву й терпіння дійсно на відмітці нині закипання і навіть вибуху?! Досить черкнути сірником, і запалають чадом не лише шини. Чи це нам потрібне, люди добрі? Тото! Стриматися від подібних небезпек справді треба. Краще переключити усі свої надії й сподівання і на цю акцію, яка запланована на 4 грудня, і на майбутні президентські вибори, котрі також у грудні візьмуть свій офіційний старт, і на парламентські, що неминучі уже менше, ніж через рік. Давайте такі тільки мирним шляхом відправимо на смітник теперішні зграї злодіїв і негідників, циніків та бездарів, зате крадіїв, яких світ ще не бачив, котрі допалися до влади, як кровососи, якщо й не гірше. Перевертні, запродавці і зрадники, які умисне, послідовно й нахабно нищать Україну і українську націю та український загалом народ. Все це, повторюємо, так, але однак виникає, хочеться цього чи ні, несподіване запитання: а чому у Полтавській області серед фермерів знаходяться радикально налаштована, а в Дніпропетровській, яка була не лише батьківщиною в радянські часи застою, а й понад п'ятсот літ тому колискою непокірного та бунтівливого запорізького козацтва, і зі свічкою серед білого дня не знайти? Таке складається враження, що і селянство тут, і фермерське плем'я, висловлюючись рядком Кобзаря, «на всіх язиках все мовчить». Згодні кивати головами, що

вони могли-могли, котрі не здатні постояти як за себе, так і за своїх дітей та онуків у тому числі – хіба не так?

Ось такими може навіть провокаційними запитаннями посміли почати ми нашу зустріч-бесіду «для преси» з ватажком Дніпропетровської обласної Асоціації фермерів і приватних землевласників Анатолієм Гайворонським. Бо ж маємо і власні на цей рахунок спостереження. Буквально недавно, цієї осені доводилося кілька разів виїздити в гарячі точки, де рейдери під прикриттям і правоохоронців з районних перш за все прокуратур і управлінь Національної поліції намагалися захоплювати вирощені фермерами урожаї та знищувати з корінням їхні господарства. То думайте, що колеги-побратими відразу дружно мчали виручати й захищати потерпаючих? Ні, не без цього. Не залишалися байдужими, гріх поголовно нарікати, але одиниці наважувалися на подібні вчинки «відваги», і це сумний, але факт. Часом з сусідніх районів прибували охочі ставати поруч поперек рейдерам, реагувати на мобілізацію, організовану обласним осередком фермерської асоціації, а свої ж колеги і досі ніби друзі з сусідніх сіл мов і не чули про ту або іншу біду. Все одно, що пересиджували їх у власних посівах соняшнику чи кукурудзи.

Або ось такий випадок: у Солонянському районі один з керівників його управління поліції купив в напрочуд успішного фермера... кілька тонн зерна. Ну що тут дивного – знадобилося збіжжя і чоловіку в погонах!

І все б нічого, та розплатитися він... забувся. Фермер чекав-чекав і вирішив нагадати. «Які гроші? Яке зерно? Я в тебе нічого не купував! І не здумай поговорі-наклеп наводити на мене!» - замавав руками й зарепетував начальник з трізними повноваженнями. Так от, а коли ми, журналісти, запропонували підготувати публікацію в газеті з цього приводу, обікрадений, по суті, фермер тепер також замавав руками: «Та ні в якому разі! Я ліпше змирюся, ніж лізтиму на рожен!» Коротше, обрав за краще фермер триматися «подалі від горя на свою голову», і покірно, все одно що плювок, проковтнув свавільну вигівку, кривду й насмішку над собою. Явно злякався. Сьогодні. Значить завтра й поготів боятиметься і зойкнути у подібних ситуаціях. Ще й почав шукати виправдання своєму переляку. Сказав нам, що це з ним «так поведилося тому, що він же хабарі, данину-десятину, поліцейському чинам не носив досі, а інші носять, щоб загода відкуплятися». І це тоді, коли «хитрий метод вимагання неправомірної вигоди» одного з керівників у місцевій поліції ще гірше й потворніше, протизаконне набагато більше, ніж грабежі «кінчених» рейдерів. За це не тільки пику треба бити і знімати погони, а й садити в буцагарню. І це ось він і є ворог держави та її розбудови, зрадник ідеалів Революції гідності, під лозунгами якої мерщій прилип, як той кізяк, до організованих чинною владою злочинних угруповань.

Читайте далі стор. 4, 5

Щедрплата-2019

ШАНОВНІ ФЕРМЕРИ, СЕЛЯНИ-ОДНООСІБНИКИ, АГРАРІЙ, НАШІ ЧИТАЧІ!

Добігає до фінішу 2018 рік. А отже, тих, хто ще не оформив передплату на рік наступний, закликаємо завітати на поштові відділення, щоб продовжити наше взаємне спілкування на сторінках обласного тижневика «Фермер Придніпров'я».

Чимало наших читачів отримували газету завдяки редакційній передплаті. Ми пішли на цей безпрецедентний крок з метою популяризації «Фермера Придніпров'я» як нового часопису в нашій області.

Судячи з ваших листів та телефонних дзвінків до редакції, газета багатьом сподобалася, а її публікації знайшли відгук у ваших серцях завдяки їх правдивості, безкомпромісності.

Отже, сподіваємося, що Ви забажаєте і надалі бачити наш «Фермер Придніпров'я» у своїх оселях. Ми також сподіваємося, що фермери, передусім члени Асоціації, підтримають газету й оформлять передплату на

Редакційна ціна газети «Фермер Придніпров'я» залишається постійною, незмінною з часу заснування – 20 грн. на місяць. На сьогодні вартість передплати (у дужках плюс вартість послуг УКРПОШТИ) на 2019 рік:

- місяць – (20+7.53) = 27.53 грн.
- 3 місяці – (60+20.59) = 80.59 грн.
- 6 місяців – (120+35.94) = 155.94 грн.
- 12 місяців – (240+68.06) = 308,06 грн.

Передплатний індекс у Каталозі обласних видань 60092.

друге півріччя для своїх пайовиків, насамперед для пенсіонерів. У свою чергу обіцяємо, що не схибимо на обраному шляху. Газета й надалі стоятиме на захисті інтересів фермерського руху, селян, простих людей праці, надаватиме, як і раніше, їм безкоштовну правову допомогу, консультуючи з юридичних питань. І навпаки: дошкульно битиме друкованим словом бюрократів усіх мастей, нечистих на руку корупціонерів, зухвалих рейдерів, що, як ті круки, ладні поживитися плодами чужої праці.

Отже, не відмовляйте собі у спілкуванні з «Фермером Придніпров'я».

БУДЬМО разом у новому 2019 році!

Редколегія газети «Фермер Придніпров'я», Асоціація фермерів та приватних землевласників Дніпропетровської області.

Наша держава за допомогою демократичного світу п'ятий рік протистояє кремлівській військовій агресії. Сотні тисяч українських воїнів уже повернулися з фронту додому. Не так легко їм привичається до цивільного життя, адже посттравматичний стресовий розлад, або афганський чи східний синдром, декому дає знати про себе. Тому особливо приємно чути про факти вдалої адаптації вчорашніх воїнів.

Нещодавно постійний читач «Фермера Придніпров'я», робітник із Верхньодніпровська Юрій Хижняк у зверненні до редакції попросив розповісти про незвичайну людину:

- У нашому місті живе сім'я вимушених переселенців з окупованого Криму. Її глава, учасник АТО Теймур Ібрагімов, більше трьох років воював на передовій, це справжній герой України. Після поранення в голову його комісували зі Збройних сил. Та вдома він знайшов у собі сили і організував спортивний клуб для дітей «Тайгер», де навчає хлопців і дівчат кікбоксингу. Діти ним дуже задоволені, бо Теймур любить їх, він вимогливий і справедливий вчитель. З чемпіонату України його учні привезли 66 медалей! А троє вихованців прекрасно виступили і на чемпіонаті світу в Італії на початку листопада. Це перші в історії Верхньодніпровського краю його жителі, які захищали спортивну честь України за її межами. Розкажіть про цю чудову людину, хай читачі газети більше уваги приділяють змістовному дозвіллю дітям та онукам, допомагають їм рости свідомими, розумними і сильними громадянами держави!

лайку, красти, обманювати. Щоп'ятниці перевіряю шкільні щоденники, ходжу на уроки. Спортотом можуть займатися лише діти, котрі встигають у школі. Щопонеділка розпочинаємо тренування з урочистого виконання Гімну України, ним і завершуємо. Якщо ми не будемо показувати патріотизм, то хто?

- Для проведення тренувань, на форму, поїздки на змагання потрібні кошти. Як вирішується це питання?

- За національністю я азербайджанець, але мені не важко прохати гроші для українських дітей. Чимало людей розуміють важливість дитячого спорту, за що їм велика вдячність. Я й себе вважаю українцем, бо дуже люблю нашу державу і вірю в неї, хоча й народився в Нагорному Карабасі. Мій батько воював за нього добровольцем у конфлікті Азербайджану з Вірменією. Українці воювали разом з нами, були українські

танки. Після переїзду до Криму батько сказав мені:

- Якщо Україні коли-небудь погрожуватимуть війною, допоможи їй. Це наш борг за Нагорний Карабах.

Слово батька у нас – закон, його наказ я виконав. Із 2014-го воював три з половиною роки поблизу Авдіївки, Пісок, Дебальцевого, Станиці Луганської, Попасного, Лисичанська за свободу і незалежність України. Служив у Добровольчому кримськотатарському батальйоні, в 17-й танковій бригаді, нагороджений орденом «За мужність» III ступеня. Був танкістом і розвідником, усі посадки там знаю. Війна ні до чого доброго не приводить – тих, хто її затіяв, там немає. Шкода людей, молодих українців; не хочу, щоб вони гинули, а діти лишалися сиротами. Вічна пошана усім полеглим, вони собою закрили Україну від ворога. А живим дай, Боже, здоров'я.

- Теймуре, а як сприйняли напад Московії на Крим весною 2014-го жителі півострова?

- До початку цього сум'яття ми жили в історичному районі Сімферополя – Ак-Мечеті, де багато татар. Були готові разом з ними дати відсіч заїздам. Знаходилося достатньо людей різних національностей, готових взяти зброю і захищати свою Батьківщину. Але нас кинули, навіть спроби організувати оборону не було. При мені багато людей виїхало з Криму, жити вільно тепер там неможливо. Коли над ним замайорить наш український прапор, аж тоді ми з дружиною Ельмірою і дітьми Адамом і Аміною будемо радіти і туди повернемося. Але для цього ще потрібен певний час.

- Чи належно визнає наше суспільство і влада заслуги учасників бойових дій?

- Інколи буває дуже сумно і боляче. Генерали отримують нагороди урочисто і привселюдно, а нам, буває, присилають їх «Новою поштою». Так сталося з Сергієм Шишкіним. То він заплатив сорок гривень і відіслав нагороду назад. Потім прийняв, але навіщо воїну таке «визнання» заслуг? Якщо ми захищали Батьківщину, якщо гідні нагороди держави, то це треба робити не так. Ми цим не гордимся, бо війна ще не закінчилася. У разі необхідності всі знову підемо, покалічені, з контузьями. Але владі треба діяти, щоб до боротьби були готові усі! Починати їй потрібно з себе, з власних дітей. Коли будемо єдиними у прагненні відстоювати державу, тоді кожен потенційний окупант боїтиметься навіть думати про Україну!

- Повністю підтримую Вас, Теймуре. Після фронту за рік занять з дітьми Ви змогли підготувати чимало справжніх спортсменів у різних категоріях, навіть чемпіонів України і світу. Як вдалося досягти таких успіхів?

- Діти – це моя слабкість, я завжди за них. Приємно спостерігати, коли вони замість байдужості на вулицях не втомно гартують тіло і дух для майбутніх перемог і звичайного життя, дорослішають. Завдяки їхній старанності, вірі тренеру і зростає майстерність. Поступово дітям стає зрозумілою мета занять спортом. Я теж удосконалююсь разом з ними, тренувати допомагає рідний брат Араз. Великою наполегливістю в заняттях відзначаються Аня Саєнко, шестикратна чемпіонка України в різних номінаціях кікбоксингу, Валерія Склярєнко, п'ятикратна чемпіонка України, Давид Богатих, чемпіон і срібний призер листопадового чемпіонату світу в Італії, Микола Облог і Єгор Пільгуй, бронзові призери ЧС з кікбоксингу WTKA. Це лідери клубу, до їхнього рівня прагнуть піднятися й інші діти.

- А які найближчі плани «Тайгера»?

- У суботу 24 листопада провели змагання з відбору команди для захисту в грудні Кубку Дніпропетровської області з кікбоксингу, який завоювали раніше. Потім підготуємо до чемпіонату України. Є ідея заснувати дитячо-юнацьку спортивну школу з єдиноборств, планів і на наступний рік вистачає.

- Хай щастить Вам у їхньому здійсненні!

Григорій ДАВИДЕНКО.
Фото Ігоря ОВЧАРЕНКА.

«Якщо ми не будемо патріотами, то хто?»

У центрі Верхньодніпровська СК «Тайгер» (тигр) орендує кімнати для занять в Будинку культури. П'ять днів на тиждень тут вирують неабиякі спортивні пристрасті – юні спортсмени торують власні нелегкі шляхи до перемог. За їхніми змаганнями в боксерських рукавицях і захисних шоломах уважно спостерігає кремезний Теймур Ібрагімов. Чорна борода тренера гармоніє з першою сивиною на скронях, хоча має лише тридцять три роки. Він аналізує поєдинки, кожному дає фахові поради. Спілкуємося після завершення тренувань.

- За можливість бути наставником, порадиником дітей дякую Господу Богу і волонтеру Олександрі Олійнику, - з воликом в очах розповідає Теймур. - Торік після повернення з передової ми зустрілися, я тоді думав, чому присвятити вільний час? Не хочеться просто сидіти на пенсії внаслідок поранення. А він і каже: «Що ти любиш робити, тим і займайся!» З кікбоксингом і тхеквондо я дружу з юних літ, 2009-го закінчив Таврійський національний університет, отримав спеціальність викладача фізкультури. До війни тренував дітей у Сімферополі. А ще нам із О. Олійником припав до душі проект «Забрати молодь з вулиць від наркотиків, алкоголізму, сигарет!». З цієї ідеї і розпочали. Двадцятього листопада спортивному клубу «Тайгер» у Верхньодніпровську виповнився перший рік, я його голова правління, О. Олійник – віце-президент. Займаються діти з міста, Пушкарівки, Правобережного, Дніпровського, Андріївки, Дніпровакам'янки, Первомайська, є старша і молодша групи.

Забирати дітей з вулиць на тренування доводиться і біля магазинів. Дивлюся, підліткам продали спиртне. Нащо отримуєте дітей, питаю? А коли б це ваш син чи онук був? Життя – бумеранг, зроблене комусь зло обов'язково повернеться – потрібно! У нашому клубі здоровий спосіб життя – закон, є й інші. Заборонено бути нехлюєм, вживати нецензурну

Свято першої річниці «Тайгера»...

... відбулося у прикрашеному з цієї нагоди залі Верхньодніпровського Будинку культури 20 листопада. Влада міста, меценати, воїни і батьки, представники азербайджанської діаспори і кримсько-татарського об'єднання «Дніпро» вітали працівників клубу і юних вихованців. За рік їм довелося пережити різне – радіощі і турботи, був сміх, траплялися й сльози, були перемоги, а іноді й поразки... Та доброго було більше. За якісну роботу зі спортивного виховання молоді, що прославилася Верхньодніпровщину на світовому рівні, **верхньодніпровський міський голова Леонід Калініченко нагородив голову правління СК «Тайгер» Теймура Ібрагімова грамотою (на знімку).** А за якісний супровід верхньодніпровської молоді на ЧС в Каррарі (Італія) грамотою нагороджена адміністратор клубу Юлія Поперека. **Нагороди міського голови отримали і призери чемпіонату світу Давид Богатих, Микола Облог, Єгор Пільгуй (на фото зліва направо).** Мер подарував їм і глобуси - щоб позначали міста, в яких перемагалимуть!

Від організаторів клубу, вихованців та їхніх батьків прозвучали слова вдячності людям, які допомагають юним спортсменам – Анатолію Куксі, Миколі Буту, Олегу Кришину, Івану Бідюку, Володимиру Тарабану й іншим. А голова Придніпровської Спілки учасників україно-російської війни Ігор Овчаренко після свята зауважив:

- Переконалий - дітям краще займатися музикою, танцями, малюванням. Та живемо в час війни, тож мусимо вчити своїх дітей бойовому мистецтву. Тому допомагаю Теймуру, чим можу. Дітей він готовий носити на руках!

Вочевидь, в цьому секрет успіху «Тайгера» - в сердечній любові вчителя до дітей. Здоров'я, нових звершень і перемог вам!

Продовження. Початок - стор. 1

Анатолій ГАЙВОРОНСЬКИЙ:

Три роки минає від тих пір, як мені довелось очолити в області Асоціацію фермерів та приватних землевласників, і три роки в першу чергу ми намагалися згуртувати як активістів наших фермерів. Це завжди найскладнішим завданням, на виконання якого кладемо найбільше зусиль, однак отримуюмо все це результати, котрі поки не можуть нас влаштовувати. Багато наших колег далі меж своїх земельних володінь нічого та нікого не бачать і бачити не хочуть. Правда, поки їх не чіпають, як тільки когось десь беруть в облогу рейдери, «кредитори» чи ще хтось із «суміжників» та «компаньйонів», аж бігом апелюють до асоціації, вихватити і рятувати! А поки тиєнь не клає – як їх і немає. Тільки воє, нижче тривати! Щоб відкнутися, взяти участь у мітингу, тям нає, в акціях протесту або пенюкорі – та ні за яких обставин!

А доки переважна більшість з нас поводитимуть отой принципі, що «моя хата скраю», жаданого благополуччя чекати марно. Областа Асоціація справді в останні пару років домоглась неабияких зрушень у протистоянні рейдерських розбій і захоплень. З прокуратурою спільну мову знаходити важче, одначе теж у тих випадках, коли одється залучати напелегливих і невідступних, рішучих однодумців серед фермерської братії, часто-густо наше захищається зверху. Але я зараз ось про що мушу запитати: на місцях у районах підрозділи поліції та, тям нає, прокуратури фактично «кришкують» і рейдери, причому не безкорисно для себе, і місцевих настраїди бандити та злодіїв – то чи під силу фермерським осередкам боротися і, якщо хочете, боротися від приватного свавілля та шахрайства, а не покіру корупції та шпунтаси, планити ту ж «данину» негідникам у понозах і без них? Не сумніваюсь, твердо вважаю, що під силу. Але за однієї умови: треба фермерам усім, починаючи якраз із району, приятихся купи, проявляти характер, давати гідну відсіч проявам збідництва, переслідують, знущання та знущання. Хочу нагадати, що Асоціація спершу лише фермерів, а згодом і приватних власників земельних паїв свого часу було створено з ініціативи перших в Україні фермерів. Приємо, що серед них, серед першихоточків, був і наш з вами земляк Михайло Савенко. Зарук фермерському середовищу активіст домінувати люди, котрих уже можна вважати друзим чи членами покійників. Тому є сенс нагадати усім, як поновив нову АФЗУ Михайло Михайлович. Ї заступали у муках і трудноцях фермери для захисту своїх господарств і перспектив, своїх праць та потреб, для вирішення своїх же проблем. На жаль, музики та труднощів і далі тривають не тільки для фермерів, але і для одноосібників, власників земельних паїв і загалом для селянських мас.

Сьогодні, я твердо переконаний, на селі єдина сила, яка здатна захищати і захистити аграрний сектор економіки як форіост малого та середнього тупт бізнесу і гарантію можливого життя усього вітчизняного селянського населення – це фермерське співтовариство. Тільки воно здатне вратувати село – коліску української нації, українських духовних набувчів і національних традицій, зберегти генетичний фонд нашого народу. Тільки фермерський рих спроможений стритати і одноосібництву чи сімейним господарствам, розвитку виробничих і обслуговуючих кооперативів, також соціальних тіл, бути близьким і зрозумілим усім сільським жителям, аби вони стриталими сучасних «куркулів», і лапубного їхніх дітей та оніків.

Але вкотре повторюю, що за однієї умови фермерам одється нарешті зовсім в іншому світі, ніж заплямували ідеологі комуністичних постулатів, постанти в очач народу і зберегти для нього своїх одвічних гидуванчиків – це коли ми згуртуємося, об'єднаємося і виступимо єдиною силою на усіх фронтах і на прямих наших же стриважів війни з окупантами в подібні земельних суперолігархів та ненажерливих

латифундистів. Іншого варіанту, як повернути в Україну та її село праведність, правду та справедливість, немає.

Отож, досить сидіти поодинокі по куцях та інших хацях, як у совхозах, і виглядати з-за меж своїх господарств та з-за прицілків власних поменшків, що тям воно на цілі бідної України робити-ся? Настав час зрозуміти, що це тільки сільський люд поки що стоїть, але якщо не кидатися його захищати, стознати і чухати наводзін потимилі доведеться і нам. Сьогоднішня влада бульдозером уже зорне усіх нас до потойбічної ями, і не зупиниться, якщо ми її не зупинимо. Що ось і в Дніпропетровщині діоча влади і впритул не хоче полігати фермерів та їхні перепелішки, це зрозуміло і дивуватися не слід. Стакіюючи, скажімо, ось недавно День праціоніків сільського господарства, областа адміністрація на чолі з Вахтенником Рєзніченком не знайшла за потрібне запрошувати та відношувати фермерський актив Дніпропетровщини. Не в він для неї править інтерес. Для неї уже

міром, заснував ніби як свою окрему для внутрішнього, другітє, використання асоціацію, і обласної знати не хоче. Як неважко здогадатися, її діяти як козачки на побієньках слугувать, насправді ж прислужуються «босам» районної влади. За принципом що і овки ситі, і віви цілі. Або ще в іншому районі, де склались аналогічна ситуація, знайшлися ніби сміхачки покінчити з ганебною залежністю від місцевих корупціонерів, злодіїв та шахраїв, однак же свої «коллеги» так на них зашикали, так накримали, що перелякани, лабути, надого проваляти саві нерви і саве призначення жати з кожним провідившито і невіднику. Я навмисне не уточнюю, про які райони оце так відікується. Бу надійшло, що осводи ерешті-решт фермери в першу чергу, а разом з ними і сотні та тисячі одноосібників, котрі зараз активно приєднуються до нашої асоціації, а також загалом селянські маси смаленуться і згадають, що вони самі ковали свою благополуччя, і якщо хочете, одобробу та щастя. Тісно, плече в плече сьогодні

днями Президент Петро Порошенко оголосив, наче досить! Пора, мовляв, ніби ошасливити селян-власників китаїцям чи арабам або і африканцям, і очей від сорому не відведуть. Свій же народ залишать без нічого. І без землі під ногами, бо обіг орних уєдів, на якому від самого початку напоягала фермерська асоціація, це обмін її за ту повою вартість, яку вона коштує, між землеробами, які самі придбані ділянки і обробляють, від межі спроможених земля мая переходити до більш здатних хазяїнувати на ній. До більш здібних чия і винахідливих, які завжди зможуть виходити потім на всі і будь-які ринки якісного, безпечного і конкурентно продукуюче. Торгувати треба не землею, а тям, чим вона і одошаняється чіткими, прозорими і розумними законами, обмеженнями і «правилами гри». Якщо ви сьогодні

І пропонує далі по-порядку розбиратися, куди режим Петра Порошенка вперто хилить. А для цього треба знати, що, виникаючи ще до Указу Леоніда Кучми стосовно аграр-

Тя продадуть сьогоднішні земельні тупи «свої володіння» кому загодом, китаїцям чи арабам або і африканцям, і очей від сорому не відведуть. Свій же народ залишать без нічого. І без землі під ногами, бо обіг орних уєдів, на якому від самого початку напоягала фермерська асоціація, це обмін її за ту повою вартість, яку вона коштує, між землеробами, які самі придбані ділянки і обробляють, від межі спроможених земля мая переходити до більш здатних хазяїнувати на ній. До більш здібних чия і винахідливих, які завжди зможуть виходити потім на всі і будь-які ринки якісного, безпечного і конкурентно продукуюче. Торгувати треба не землею, а тям, чим вона і одошаняється чіткими, прозорими і розумними законами, обмеженнями і «правилами гри». Якщо ви сьогодні

ХТО-ХТО В СЕЛІ ХАЗЯЙІН? І останнє, на чому зосередив нашу бачення лідер обласного фермерського співтовариства-братства Анатолій Гайворонський – це на потребі еднатися і виступити дружнєю багаточисленною силою організованої злочинної банди, яка уже з усіх біч-бордів по містах і селах волає й лякає, попередує, оскільки не приховує, що іде і невідомо буде йти далі своїм? Тобто поки не розграбує все гамузом в Україні і не зніщить жажливим для третього тисячоліття на планеті геноцидом увесь народ України, не заспокоїть і не зупиниться. То на тверде переконання лідера фермерів Дніпропетровщини Гайворонського, народ наш доволі мураїри, і де-де, а у своєму домі зможе перехопити ініціативу з рук злочинців і навести порядок у власних інтересах. А буквально наступного року, та вважає Анатолій Іванович, мало буде виборами рішуче відомити у довір'ї усім без винятків, що ледве фермерських осередків наразі уже

грамад на наступних уже виборах в органи місцевого самоуправління знайти, висунути і віддати перевагу землякам, здатним повести усіх їх зовсім іншим, своїм дійсно шляхом – себто наперекір Порошенку і його організованій злочинній банді, яка уже з усіх біч-бордів по містах і селах волає й лякає, попередує, оскільки не приховує, що іде і невідомо буде йти далі своїм? Тобто поки не розграбує все гамузом в Україні і не зніщить жажливим для третього тисячоліття на планеті геноцидом увесь народ України, не заспокоїть і не зупиниться. То на тверде переконання лідера фермерів Дніпропетровщини Гайворонського, народ наш доволі мураїри, і де-де, а у своєму домі зможе перехопити ініціативу з рук злочинців і навести порядок у власних інтересах. А буквально наступного року, та вважає Анатолій Іванович, мало буде виборами рішуче відомити у довір'ї усім без винятків, що ледве фермерських осередків наразі уже

що будуть наші села економічно розвиватися і виривати, на повну силу приводити у дію увесь свій потенціал, то буде син, і буде мати, і будуть, як писав ще Тарас Шевченко, люди на землі. Мабуть, геть несподіваним виявлять приклад, на який ми тут зшлємося, але при ретельному його обдумуванні зрозумієте, що істина не посередній навіть лежить, а є коренем селянської «вищій математики». Приклад же такий: цього року в Україні, як уже підрахували в Держстатслужбі статистики, зібрано 22 мільйони 480 тисяч тонн картоплі, яку називають другим хлібом. Це не на багато більше, ніж торік – лише на півтора процента більше. Але урожайність майже на два відсотка вища проти минулого року. Та «найцікавіше» полягає в іншому: 22 мільйони 90 тисяч тонн зібрано! Це картопля, вироблена селянськими та сімейними господарствами на своїх присадибних ділянках, і тільки 390 тисяч

і свовиц у них катма. Невже і далі терпіти це? Невже немає серед тих же фермерів спроможних заридити бід, покінчити з багатотисячно сумного практичного марнотратства? Тобто невже не знайти буквально у кожному селі, яке воліє масово виробляти картоплю, фермерів, котрі б взяли за спорудження овочесховищ?

Анатолій ГАЙВОРОНСЬКИЙ:

Напомість великі агрохолдинги будуть для себе це і які шовища-холодильники! Мені відомі випадки, коли на зберігання беруть вони і продукцію, вирощену у фермерських господарствах. Але, як правило, на не великі виділи для фермерів умових. А з селянських і сімейних господарств це категорично не беруть, бо їм подавай лише великими партиями.

Цього ж року усім підру показують на парі, оскільки у самах вробіло щедро. Тому чам би і відбудинцтвам відносно потужних овочевих сховищ

рада усіх селян. як і будувати пора кооперативні потужності з зберігання, консервування і переробки овочів та фруктів. а по-друге, нарівні потрібна фермерам спільно братися за ці проекти і учасниками територіальних громад і учасниками кооперативного руху. Іншого варіанту немає відрубувати українське село і селянським масам конкурувати та і викисати у дової з навалою земельної олігархії. Нам по суті невідомо село відрубувати у його врозів-завоюваннях. Тут або ми будемо зверху, або вони. Щоб залишилися чи і вертислися ми, і доводиться шиккуватися у бойові, майже армійські полки та з'єднання. Будемо всі і разом на барикадах і рідутях – нас не подолати.

Букавально недавно, цього місяця тобто, з ініціативи міністерства голови Асоціації фермерів і приватних землевласників-найовікв України Миколи Стрижаків та її багаторічного раниче лідера Івана Толмача за участю також об'єднання «Своє сільськогосподарських обслуговуючих кооперативів» у українні виникла спілка фермерів та їх кооперативів, яка дістала назву «Своє українського селянства». Це великий і альтернатива нинішньому пошколовому, тупиковому і зрубілому для народу соціально-економічному хаосу, у стрді по шню в якому неруку почуватися лише земельні латифундисти-олігархи. Нам потрібні саві, іншіи шлях і інша хліборобська доля: замінити «контролюючих» уже тисячі і мільйони гектарів фермерами, аби за три наступні роки чисельність їхніх господарств збільшилась в Україні більше 250 тисяч пропону 33-х з моголіною зарат. Тож монополії будемо замінити кооперативами, а агрохолдинги і їм подібні формування селянськими і сімейними фермерськими господарствами. Очаві. «Своє українського селянства» Іванович. Вів першим ділом до цього зрозуміти, що новостворена спілка аж ніяк не політичний, а ступо соціально-економічний проект. Мета якого – захист вітчизняного селянства та відрощення, розвиток і надінення в українні аграрного сектору її економіки. Важливо, що і нам на савіи необхідні іти цим шляхом.

ЧИ ХОЧЕМО МИ ІНШОГО ШЛЯХУ Й ІНШОЇ ДОЛІ?

навіч реально, а потенційно і позитив неучуваних масштабів політиків Владим Нестеренко – ідох і «одбуванчик». Але чому ми самі себе як слід не шипуємо? Чому не збираємося до купи та надто вже дібно уподобуюмо бути спонорними спостерігачами бєздяи і немилосердного геноциду у своїй Україні? Чи ми теж, як і теперішні прапелити та кати свого народу, не збираємо жити в Україні? А не-прапелити, отрпачивши здоровий глузд та людську подобу, і саві надостригли лажі в заморській краї та на океанській острові, і дітей своїх туди ж прупто. То знайте: не зупиниться в геноцидному уарі, поки до останнього і фермера не вишпунтє тут, в Україні! На селі фермери для них сьогодні головною перепона розподісти останнє, що у нас це залишилося, себто землю – хліба це не ясно?

І якщо одядає, наче хтось смаленуться і зробиють за нас для нас і для селян життя як крауцям, так і пришпінт-нам, отож що хтось і викоринити безпрецедентне розкрадання держави та обєднання і обєктемлення, обєрнення у судивні лядні народу, подобо корупцію та змінити ситуацію беззаконня, значить дуже факально покисляється. Тим більше, страшенні наслідками іховіи, ніби хтось рано чи пізно айзметься за нас з вами і нас брати під захист та мерціи переїлється нашими трудноцями, кридами і проблемами. Але як же клякати фермери на барикаді і передові, якщо на Дніпропетровщині, півміром, понад три тисячі шістсот фермерських господарств, однак в десять разів менше, лише 360 з них є членами обласної Асоціації? Скажуться, нарідкають, стогнуть від шаденого знущання над народом, економікою, селом, законами та правотворцком, над митидум та лабутиями усієї держави, і мовчки, не чинячи опору та супротиву терпимо, принаємося, пристосовуємося, перекохуємося, пла-тишло забарі і так далі, наче почитати гідності та гордості і право життя та трудитися на своїй землі собі і людям на радист та отіку – це не для нас. Невже не ясно, що жодна інша громадська організація чи політична і сила не переотбужаються себе необхідністю опікатися проблемами села і селян, в тому числі і фермерів, крім організації фермерів, одноосібників також і власників земельних паїв? А тям часом на Дніпропетровщині наразі і не в кожному районі надійно діє місцева фермерська асоціація. Один район, при-

ної реформи шляхом скорочення ліквідації колосів, фермерський рух був навіть першим, який почав нагадувати владі, що винцем аграрних перетворень має запровадити ринок землі. Чому ж незабаром після і до цих пір фермери попереду всім і наполягає на протилежному? Шо рано ще продавати - накладемі мортаторії, і баста! Шо змінилось і чому інші думки та пранення виникли, якщо так кардинально «перевернули трамплатівку»?

Анатолій ГАЙВОРОНСЬКИЙ:

На зборх фермерів та ватажків селянських і сімейних господарств та одноосібників виступив Віктор Шиників, у минулому народний депутат першого скликання, перший генератору Незалежної України, свого часу і голова Конституційного Суду України. Як на мене, то саме він і вініс ясність, чим обернеться для усіх нас і «торторчі» слова, і наклади казків Петра Порошенка разом із закмуреними очима мерціи нагадує у бєздню. Шо для українського народу значить земля, сказав Шиників, сьогоднішнє покоління досі зрозуміти, схоже, не може. Запуркують його, займають йому ринком землі бачи доточне навмисне. Бу затра приклад беруть ту практику вичурної ризикизації, яко зумили з корінням і тєльбачими розподіти вже чи не весь промисловий потенціал колись могутньої України. А тепер до цього задовдо і нахавно та по-зачинному садимо і гнаємо роздрожжання земельних площ країни. Звідси ясно, як у божий день, що скасовується мортаторія на продажу удріть при нинішній аваді – це катастрофа для держави та її народу, небезпека втрачати незалежність і лапубного української нації. Важкайте, хто і пототі кінець савіту для нашого селянства і села. Дозволяти цюсь подібне зараз можуть лише самозубіт, мерзотники і негідники.

відкриєте Земельний кодекс, це більше десяти роки тому прийнятий, особливо якщо переїлється так зані його перекідиного положення, у напружованні яких свого часу чи не найактивнішу участь брала Асоціація фермерів України, навіть здикується, які важливі, необхідні і багаторічювачі законопроекти передбачено виробити і схвалити, перш ніж запроваджувати продаж-обіг аграрних земель. Це коли ставити за мету створити ринок-обіг цивільно-зовисим, справедливым і в інтересах вітчизняного селянства. Але минає час, дібно напередодні кожного нового року мортаторії на продаж землі про-дожується, а законодавчої бази, щоб відкрити навісті двері «вільному ринку», як висловився Порошенко, як не було, так і по цю пору немає. Уже з цієї причини скасовується мортаторія ні в якому разі не можна. Але як вважаєте, випадково чи ні одолюшення українських чорноземів товаром роками блокується, а закони, які б відкривали продаж, вперто не приймаються? Невважаючи на те, що і за участю, якщо теж хочете виступити, фермерського співтовариства діє проекти давно напрувані і подані у Верховну Раду. Зрозуміло, що не випадково. Намак, навмисне. Шпівлюваний, стрмлюваний на розвіє середнього та малого, фермерського і селянського та сімейного і одноосібного, нарешті, і кооперативного бізнесу, сучасній нашій неведоміт зовсім не потрібні. Вони за приклад беруть ту практику вичурної ризикизації, яко зумили з корінням і тєльбачими розподіти вже чи не весь промисловий потенціал колись могутньої України. А тепер до цього задовдо і нахавно та по-зачинному садимо і гнаємо роздрожжання земельних площ країни. Звідси ясно, як у божий день, що скасовується мортаторія на продажу удріть при нинішній аваді – це катастрофа для держави та її народу, небезпека втрачати незалежність і лапубного української нації. Важкайте, хто і пототі кінець савіту для нашого селянства і села. Дозволяти цюсь подібне зараз можуть лише самозубіт, мерзотники і негідники.

Отож у даному разі, тям нає, не вилізати зі своїх нір кожному фермеру не можна на грані свого людського обов'язку на рідній землі серед свого рідного народу. Не об'єднуватися, не поповнятати шеренги біліці-бєнєтєи у дової і загародництвам і перевертити її, для яких кожен «зайиш» мільярд надурничку дорожчий уже від благополуччя усіх «іншків» в Україні – значить у розі лєкєтє та бєздєдє обслуговувати отоз, котрі втрапили останні рєстєкє сумління і совєстє. Відступати, хоритиє, далі нікуди, за нами наше усє існування або не існування під шєдрим сонцем. І якщо сьогодні цього не збаємоє, не зберемоє до купи, напамість порузнуємо в роздраті і чєрах або надїтємємоє, що хтєсь за нас стєне у стрїй борєцє, а самим лїтєє перєдєстїти смуту, то затра буде пізно – так і знайте.

за мало – необхідно, і дуже ставати хазяїнами своїх сіл загалом. Залучати у виробничий та обслуговуючий бізнес усіх тих земляків своїх, котрі здатні щось виробляти чи переробляти. Відрощувати багатовалудне використання землі і потенціалу та можливостей вітчизняного продовольчого підприємництва. Та і самим фермерам чи не досить лиш сіяти соняшник по соняшнику та рапс або і пшеницю? Збагнули, про що іде мова? Якщо наше село знову буде постачати на внутрішній ринки найрізноманітніші поживні продукти, харчування, щоб олігархічні супер-маркети не годували народ завезеними звідусіль перенасиченими усякими консервантами, здобровачами та ГМО-їдогою «делікатсами», котрі на смак як трава, тоді до усіх селян, фермерів у тому числі, ставлення в суспільстві буде кращати як на дріжжах.

І якщо говорити прямо, то і фермерському руху, і одноосібництву пора єднатися і для того, щоб у своїх населених пунктах та громадах, тим пає наразі уже об'єднані, перебирати владу у свої руки. Мабуть, ще зарано говорити, на користь їде чи на шкоду і не виправдає себе затіяння нині децентралізації, але скористатися нею необхідно, аж кричати. Скористатися з метою раз і назавжди відомою вам мітлою вимести з сільських територій призначених владою голів адміністрацій і їх прихильників, котрі ось уже мало не тридцять літ лиш грабують і дербанять економічний потенціал та знущаються над людськими площі країни. Звідси ясно, як у божий день, що скасовується мортаторія на продажу удріть при нинішній аваді – це катастрофа для держави та її народу, небезпека втрачати незалежність і лапубного української нації. Важкайте, хто і пототі кінець савіту для нашого селянства і села. Дозволяти цюсь подібне зараз можуть лише самозубіт, мерзотники і негідники.

бала під час чуми, щоб потім і віді-брати назад все напровабене. І тих, хто грабував та чинив над народом геноцид, пересадити у бугаєрний і тири. Перемога буде остаточно та переконливою і за нами, коли й на місцях аналогічним чином очисти-аду та можливостей вітчизняного продовольчого підприємництва. Та і самим фермерам чи не досить лиш сіяти соняшник по соняшнику та рапс або і пшеницю? Збагнули, про що іде мова? Якщо наше село знову буде постачати на внутрішній ринки найрізноманітніші поживні продукти, харчування, щоб олігархічні супер-маркети не годували народ завезеними звідусіль перенасиченими усякими консервантами, здобровачами та ГМО-їдогою «делікатсами», котрі на смак як трава, тоді до усіх селян, фермерів у тому числі, ставлення в суспільстві буде кращати як на дріжжах.

Здійснити ж це в сільських регіонах цілком реально, не сумніваємося і ми разом з Анатолієм Гайворонським, якщо по селах та районах об'єднується й мобілізують здорові сили. Сподіваємося, чекати, наче хтось за фермерів, усіх селян-одноосібників і засновників сімейних чи присадибних господарств потурбується і подбає – про такі можливості необхідно раз і назавжди забути. Тільки коли сам сільський народ, дарма, це фермери, власники земельних паїв чи прихильники індивідуальної або кооперативної трудової і підприємницької діяльності, там і тут згуртуються та відчують себе однією сім'єю і господарями на своїй землі, тільки тоді і можна розраховувати на давню сподівану правду та справедливість. Наступна ж умова також актуальна: у селах і територіальних громадах не треба зважаючи, хто які політичні і ідеологічні догми і переконання сповідає. Це

тонн зібрано аграрні підприємства різних форм власності. Але хліба селянам не ясно, скільки з одного боку зайвих і непомірних трудів людям доводитися витратити, займаючись картопляним «бізнесом» у «домашніх» умовах, а з іншого скільки ж до весни і пропаде виробленого, оскільки надійних обласнотованих і механізованих сховищ в дворах у людей катма?! А чом би не створювати по селах обслуговуючі кооперативні картопляні, які б переробляли на себе не лише зберігання продукції, але і її сортування та збут, у тому числі і великими партиями та на ринки як внутрішні, так і зовнішні? Скажете, наврод чи масово селяни ладні сьогодні до такої «колективізації»? І що наразі вони не звикли до подібного «розподілу праці» скажете? Не бачать, скажете, вигоди, коли одні вирощують, другі перебирають і зберігають, а треті продають? Але якщо бодай і не густо на перших порах знайдеться охочих кооперуватися з картоплярському бізнесу, та досить першим таким формуванням за-свідчити свої переваги, як ставлення зміниться – це ж точно. Потрібні лише ентузіасти «діволь земляки, у здібності та сумлінні й порядності яких не сумніваються і діло зручності з місця. Умліах і добросердечності шукати треба і серед фермерів, і серед одноосібників та різних підприємців, а підтримку, а та також і співучастя серед голів, старост та депутатів територіальних громад. Хоч краще, щоб вони самі пропонували свої послуги.

Або ще приклад: нинішній рік видався напрудою урожайним і на овочеву продукцію. І ось спостерігає чі ринку зараз відмічають, що «овочівників навіть трудність і ділеку з децентралізацією добаєє кін-ця. Так от, там, де селяни живуть, працюють, народжують і виховують дітей, догодують до смерті престарілих батьків, переїмаються своїм і їхнім здоров'ям і так далі, там домінувати має одна «ідеологія» - у будь-якій формі зайнятості населення виробничим усім, які тільки може виробляти українське село, продуктів харчування та за-купувати може бути єдиний супротив і єдина альтернатива – селянам і громадам самим обирати своїх лідерів, здатних своїх зібрати і талан-тирати класи на карб не лише власного благополуччя, але перш за все на карб розвитку своїх територій.

Ще в цей же час на Дніпропетровщині немає жодного – чуєте, ані одного! – підприємства з виробництва фруктових соків. Хоч можна виробити і бжеми, повила, інші солодощі і асоці. Отривувати в власної, «домашньої» продукції, переробленої «без відручу від савіє». Не знаю, хто чийї продукції нині віддає перевагу, голандській чи польській, але я знаю доконче, що країної від своєї настраїди нам не знайти. Залишається єдине – зитовувати свою якість і поживну. З цих міркувань обласна Асоціація фермерів недавно проваде зустріч тих, хто займається садівництвом. Мета – створити для початку... залучити кооператив.

І прийняли до висновку, що це, по перше, завдання реальне. Причому не один дєсь окремо взятии, а відразу кілька садивних кооперативів створити є змога. Дло не шпирє. Варто започувати і досвід у цих рамках європейських фермерських формувань, однак голлове – мати бажанні і залучити до цього у всіх селах та громадах, сільських і селищних

І ЧИТАЙТЕ ТА ПЕРЕДІЛАЧУЙТЕ «ФЕРМЕР ПРИДНІПРОВ'Я» Насамкінець нашої зустрічі-бєсєди Анатолій Гайворонський знайшов за потрібне нагадати, що газету «Фермер Придніпров'я» перш за все створено було для того, аби доносити усім мешканцям наших сіл і районів правду про нещастя, яке спіткало сьогодні Україну. А також щоб об'єднувати, гуртувати фермерів області та разом боротися з внутрішніми корупціонерами і злодійми-окупантами за поруткою коліски нашої нації і хронічній і генетичній фонду, духовних надбан та скарбів і традицій – села, яке ні в якому разі не повинне загинути і зникнути з нашої землі, а бути вічним і невимрушим на ній. Тому і дуже важливо, щоб газету Дніпропетровської Асоціації фермерів і земельних пайовиків отримувало і читало якомога більше жителів сільських територій та громад. Звідси заклик Анатолія Івановича до фермерів не поспуїтисся, знайти можливість передплатити на 2019 рік «Фермер Придніпров'я» для усіх, хто працюють у фермерських господарствах чи є для них орендодателями земельних ділянок. Навіть просто для одосельних-земляків. Це піде лише на користь та зміцнення авторитету фермерського руху загалом і кожного фермера зокрема. Від цього ми усі виграємо. У тому числі й на доленосних виборах у березні та в осені 2019 року, після яких, якщо їх програємо, нічого хорошого нам не чекати. «Та я вірю в здоровий глузд колег-побратимів і неминучу нашу перемогу» - підвів риску Анатолій Іванович Гайворонський. Підготував Микола ЯСЕНЬ.

І хто б там що кому не говорив, а згине вло і правда переможе! Ліна Костенко

Яка різниця між договором емфітевзису і договором оренди землі? Актуальну тематичну консультацію стосовно згаданих договірних відносин у земельній сфері надав інформаційному ресурсу *agravery.com* практикуючий адвокат Сергій Пагер. Його консультація використана при підготовці даної публікації.

ОРЕНДА ЧИ ЕМФІТЕВЗИС?

Цільове призначення

Згідно з чинним законодавством, земельні ділянки сільськогосподарського призначення можуть передаватися в користування на підставі договору оренди або договору емфітевзису. Завдяки цьому, учасники аграрного сектора можуть економічно ефективно розпоряджатися своїми земельними активами. Оренда землі – володіння і користування земельною ділянкою, на певний термін, яке необхідне орендарю для проведення підприємницької та інших видів діяльності. У свою чергу емфітевзис – довгострокове, відчужуване, успадковане право користування чужою земельною ділянкою для сільськогосподарських потреб.

Умови договору

Жодних типових договорів емфітевзису в Україні не затверджено. Спеціальне законодавство, яке б детально врегулювало правові відносини, що виникають з договору емфітевзису, також відсутнє. Отже, сторони можуть визначити на власний розсуд істотні умови договору. Це спрощує і прискорює процедуру його укладення і робить цей договір привабливішим порівняно з договором оренди землі. При укладенні договору оренди та визначенні істотних умов договору, сторони зобов'язані дотримуватися норм, закріплених в Законі України «Про оренду землі».

Термін дії договору

Згідно законодавства, договір оренди не може бути укладений менш ніж на 7 років і більш ніж на 50 років. При укладенні договору емфітевзису, сторони не обмежені у визначенні тер-

мінів укладення договору. Він може бути укладений сторонами навіть на безстроковий термін.

При розірванні безстрокового договору емфітевзису, сторони повинні попередити одна одну за рік до бажаної дати розірвання.

Розмір і порядок внесення плати

Законодавство встановило для договору оренди мінімальний і максимальний розміри плати, які прив'язані до нормативної грошової оцінки земельної ділянки, і мають бути не менше 3 і не більше 12% від такої нормативної грошової оцінки. Для договору емфітевзису таких обмежень немає. Сторони вільні у виборі розміру, умов та порядку виплати за користування земельною ділянкою. Плата може вноситися як одноразово, так і регулярними грошовими внесками користувачем землі. Крім того, власник земельної ділянки має право отримати винагороду за укладення договору емфітевзису.

Відчуження

Право емфітевзису може відчужуватися землекористувачем (договір купівлі-продажу майнових прав, застава) і передаватися в порядку спадкування без згоди власника земельної ділянки. Натомість власник земельної ділянки може відчужити право оренди земельної ділянки, у тому числі продавати на земельних торгах, а також передавати у заставу, спадщину, внести до статутного капіталу на строк до 50 років. Також, орендована земельна ділянка або її частина може за згодою орендодавця передаватися орендарем у володіння та користування іншій особі (суборенда).

Підготував Володимир ЯРОШЕНКО.

Консультації

Законодавча регуляція

Укладання та виконання договору оренди є досить законодавчо визначеним та формалізованим у порівнянні з договором емфітевзису. На даний час не існує окремих спеціальних нормативних актів, які б детальніше регулювали договір емфітевзису. Тобто, у сторін договору емфітевзису є набагато більше можливостей для впровадження потрібних їм норм. Разом з тим, частка укладених договорів про емфітевзис все ж є набагато меншою, аніж договорів оренди, тож даний правовий інститут не набув широкого розповсюдження у нашій державі.

До уваги!

1 січня 2019 року вступає в силу Закон від 10.07.18 р. № 2498-VIII «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо вирішення питання колективної власності на землю, удосконалення правил землекористування в масивах земель сільськогосподарського призначення, запобігання рейдерству та стимулювання зрощення в Україні», яким буде встановлено обмеження користування чужою сільськогосподарськими угіддями, зокрема приватної власності терміном 50 років.

Договори емфітевзису, укладені до набрання чинності Закону № 2498, залишаються чинними, необхідності вносити в них зміни немає, а термін їх дії визначено умовами самого договору. Обмеження терміну дії емфітевзису поширюється на договори, укладені після вступу в силу Закону № 2498, тобто з 01.01.2019 року.

Що далі?

Враховуючи викладене, слід зазначити, що динаміка користування договором емфітевзису є в Україні все ж досить позитивною: з 2017 року зареєстровано близько 80 тис. договорів емфітевзису загальною площею майже 800 тис. га, що, для порівняння, становить площу сільськогосподарських угідь двох областей України, наприклад, таких як Чернівецька. Можна стверджувати, що договір емфітевзису є альтернативою договору оренди землі сільськогосподарського призначення. Але доцільність укладення договору оренди чи емфітевзису визначається з урахуванням певних особливостей для кожного конкретного випадку: суб'єктного складу, цілей їх діяльності, строків, на які потрібно отримати користування земельною ділянкою, та мети укладення договору.

Як перевірити свій страховий стаж для пенсії онлайн?

Адреса сайту та інструкція

З'ясувати свій страховий стаж, перевірити пенсійні нарахування та дізнатися про розміри внесків роботодавця можна онлайн за допомогою електронного сервіса Пенсійного фонду, пише *news.dtkk.ua*

На «Порталі електронних послуг» Пенсійного фонду у розділі «Дані з реєстру застрахованих осіб» громадяни - користувачі веб-порталу мають змогу, не виходячи з дому, отримати про себе відомості з Реєстру застрахованих осіб ПФУ (РЗО).

На перегляд надаються такі дані з РЗО:

- анкетні дані (ПІБ, дата народження, стать, місце народження);
- адресні дані (адреса реєстрації та адреса фактичного місця проживання);
- дані паспорту (серія; номер; дата видачі; ким видано);
- дані страхового свідоцтва (номер; дата видачі; ким видано);
- дані електронного пенсійного посвідчення (номер; дата видачі; ким видано);
- дані про перетин кордону зони АТО - для переселенців (напрямок перетину кордону зони АТО та дата перетину кордону зони АТО);
- дані про заробітну плату особи - інформація надається по роках у розрізі страхувальників. За кожний рік додатково визначається загальна сума заробітної плати за рік та загальна сума заробітної плати, яка враховується для розрахунку пенсії;
- дані про страховий стаж особи - надаються дані про кількість днів роботи, за які страхувальником було сплачено за особу страхові внески; інформація надається по всіх роках та місяцях роботи особи.

Сервіс надається для користувачів, які увійшли на веб-портал за ЕЦП.

Для використання послуги необхідно зареєструватися та зайти на веб-портал ПФУ за посиланням «Вхід».

Як зареєструватися?

На веб-порталі ПФУ передбачено два способи реєстрації:

1) Подача заяви для реєстрації на веб-порталі. Необхідне особисте відвідування органу ПФУ!

При цьому вам потрібно виконати наступні кроки:

- з'ясуйте, до якого територіального органу ПФУ вам необхідно звернутись для оформлення заяви. Тут наведений перелік органів ПФУ з їх адресами;
- прийдіть до Пенсійного фонду та оформіть заяву. Ви можете підготувати заяву вдома (форми заяв: для громадянина; для страхувальника), але фахівці Фонду допоможуть вам у її заповненні;
- внесені у заяву відомості перевіряються, вносяться до інформаційної системи Пенсійного фонду. Вам друкується розписка про одержання заяви, а також (важливо!!!) «реєстраційний код». Цей код необхідний Вам для реєстрації на веб-порталі, отже, зберігайте його в таємниці до моменту закінчення реєстрації;
- завершіть реєстрацію, зайшовши на веб-портал ПФУ в мережі Інтернет і вибравши пункт меню «Реєстрація» в закладці «Реєстрація за заявою». Заповніть реєстраційну форму. Звертаємо увагу, що логін та пароль бажано вибирати такими, що не містять справжніх імен та прізвищ. Виконання такої рекомендації підвищить рівень захисту персональних даних;
- після реєстрації на введenu електронну адресу прийде лист, необхідний для підтвердження реєстрації. Після підтвердження реєстрації, ви отримаєте повідомлення веб-порталу про успішне закінчення реєстрації.

2) Он-лайн реєстрація за електронним цифровим підписом (ключем ЕЦП)

Ключ ЕЦП знаходиться на будь-якому носії (наприклад, флешка чи жорсткий диск вашого комп'ютера) або на електронному пенсійному посвідченні (ЕПП).

Для авторизації за ЕЦП з флешки потрібно виконати наступні кроки:

- на екранній формі «Вхід» в закладці «За ЕЦП» ознайомитися зі списком АЦСК, ЕЦП яких підтримує веб-портал ПФУ;
- якщо ви не маєте ще ЕЦП одного з цих АЦСК, вам необхідно звернутися в АЦСК та отримати ЕЦП. Інформація щодо отримання ЕЦП може бути отримана в Інтернеті залежно від АЦСК, обраного вами;
- після отримання ЕЦП - оберіть пункт головного меню «Вхід» та виконайте перший вхід на Портал за ЕЦП (закладка «За ЕЦП»). Для авторизації за ЕЦП з ЕПП потрібно здійснити такі кроки:
- якщо ви не маєте ще електронного пенсійного посвідчення (ЕПП), зверніться до органу ПФУ та отримайте ЕПП. Ключ ЕЦП, записаний в Електронному пенсійному посвідченні створюється автоматично в процесі підготовки вашого особистого Електронного пенсійного посвідчення (ЕПП). Для використання ЕПП Ви маєте пам'ятати PIN-код, який встановили при отриманні ЕПП для додатку ЕЦП;
- після отримання ЕПП - оберіть пункт головного меню «Вхід» та виконайте перший вхід на Портал за ЕПП (закладка «За ЕПП»). Реєстрація на веб-порталі здійснюється тільки один раз! Надалі доступ до електронних послуг, які передбачають персоналізований доступ (одержання виписок, перегляд анкетних даних та електронної пенсійної справи, подання звернень, скарг, запис на прийом тощо), здійснюється після авторизації на Веб-порталі («Вхід»).

Шановні читачі! Редакція не надає юридичні консультації по телефону. Надсилайте свої запитання поштою або на електронну адресу газети.

Як правильно зберігати насіння овочів?

Сезон закінчився, але у городників залишилося насіння з тривалим терміном зберігання та виросене на своїй ділянці, яке належить посіяти навесні. Можна залишити на зиму в неопалюваному приміщенні, чи зашкодить насінню мороз? Розбираємося, як правильно зберігати насіння взимку.

ЦІКАВІ ФАКТИ

Всі ми знаємо про корисні властивості овочів, як вони впливають на наше здоров'я та як допомагають нам рости і розвиватися. Ось декілька маловідомих цікавих фактів про овочі.

● **Картопля вперше з'явилася в Європі в 1586 році та пізніше потрапила до Північної Америки.**

● **Найбільшу частину корисних поживних речовин картопля містить прямо під шкіркою.**

● **Помідори – це справжнісінькі фрукти. Вони були юридично класифіковані як овочі Верховним судом США в 1893 році.**

● **Є близько 5000 сортів помідорів, і вони є другим найбільш широко споживаним овочем у США після картоплі.**

● **Бамія – це не овоч. Її вважають овочем через насіння.**

● **Кавуни – це з сімейства, що й гарбузи та огірки.**

● **Загальна картина овочів та фруктів стала дещо розмитішою. Немає значення, фрукти вони чи овочі, ці чудові рослини можуть допомогти нам дотримуватися добре збалансованої дієти та здорового способу життя.**

ПРИ дозріванні насіння віддає воду і висихає. Оскільки життєві процеси можуть відбуватися тільки у водному середовищі, то по мірі дозрівання і висихання насіння воно згасає. Зріле насіння містить зародок у спокійному стані і поживні речовини у твердому вигляді. Вони дуже сухі (вологість 12-20%). Як захисний панцир оточує їх отверділа насіннева шкірка.

Підтримка сухості насіння при зберіганні - основна умова збереження його життєздатності.

За якої температури зберігати насіння

Найлютішим ворогом насіння є тепле вологе повітря. Там, де жарко і волого, насіння може втратити схожість за лічені місяці, а при вільному доступі повітря через кілька тижнів. Несприятливі для нього також різкі перепади температури.

Ідеальними умовами для зберігання насіння є помірні

температура (12-15°) без істотних перепадів і помірні відносна вологість повітря (не вище 50%).

Не слід залишати насіння на зиму в неопалюваних приміщеннях на садових ділянках. Для вологого насіння глибоке заморожування (від 0° до -10°) часто буває згубним, особливо при одноразовому переході через 0°.

Як зберігати взимку

Так, де ж краще зберігати насіння в побутових умовах? Ясно, що насіння не можна зберігати на кухні через великі перепади вологості. Не слід також тримати на дверцятках холодильника, позаяк при кожному відкриванні дверцят холодні предмети контактують з теплим повітрям, і на них конденсується волога.

Найбільш підходяще місце для зберігання насіння - житлові кімнати, хоча там і немає ідеальних умов. Температура в житлових кімнатах на кілька градусів вище оптимальної, а

при включеному центральному опаленні в них занадто сухе повітря (відносна вологість взимку зазвичай близько 25%).

Але перепади температур там невеликі і не бувають різкими. У цих умовах небезпекою є висихання: якщо вологість насіння падає нижче 10-12%, це веде до швидкої втрати схожості. І все ж ми не знайдемо кращого місця для зберігання насіння, ніж нижня полиця білизняної шафи в житловій кімнаті або нижній ящик письмового столу.

Упакувавши насіння в поліетиленові пакети або фольгу, ми обмежимо доступ повітря до насіння і запобігання його висихання.

Якщо ви віддаєте перевагу зберіганню насіння в холодильнику, то тримайте його у нижньому відсіку. Перед висівом на розсаду, насіння, що зберігалось на холоді, потрібно активувати.

Насіння виймають з холо-

дильника завчасно (за місяць до посіву) і витримують при температурі 25-30°С, помістивши його у поліетиленовий пакет, щоб уникнути висихання.

Або потрібне короткочасне прогрівання в гарячій воді - при 50-52°С протягом 25 хвилин, яке одночасно є термознезараженням.

Терміни придатності

Довговічність насіння різних культур неоднакова. При нормальних умовах зберігання вона коливається від 1-2 до 6-8 років. В особливо сприятливих умовах насіння може зберігати схожість набагато довше зазначених середніх термінів.

Час, протягом якого насіння зберігає схожість, залежить не тільки від виду культури та умов зберігання, але і від погодних умов сезону, в який насіння було отримане. Вирощене в тепле, сонячне літо зберігаються довше, ніж вирощене в холодне і дощове.

Здоровенькі були!

Диво-лікар - «Ульцерин»

Унікальна мазь відомого сумського фітотерапевта Любові Салій ефективно лікує незаживаючі рани, трофічні виразки, пролежні, опіки та багато інших захворювань шкіри і слизової оболонки.

ЛІКАР з народної і нетрадиційної медицини Любов Салій використовує в своїй практиці майже сто лікарських рослин і препаратів з них, а також десятки своїх комплексних методик від різних хвороб. Особливе місце в її багатому лікувальному арсеналі посідає мазь «Ульцерин».

А заєте, чому вона так називається? Все дуже просто: по-латині «улькус» - виразка. Ця мазь розроблена на основі багаторічного досвіду лікування травами. Складається вона тільки з натуральних компонентів - екстрактів з сильнодіючих лікарських рослин і продуктів бджільництва. А вміло підібраний склад наділяє цей препарат воістину цілющими властивостями. «Ульцерин» володіє виразним бактерицидним, антисептичним, противірусним і протигрибковим ефектом. І крім того - протизапальною, знеболювальною, ранозагоювальною, протиалергічною і регенеруючою дією.

«Ульцерин» добре виліковує довго і погано заживаючі рани після ампутації пальців ноги або її частини (особливо при цукровому діабеті). Якщо традиційне лікування в таких випадках триває 4-5 місяців, то за допомогою мазі воно скорочується в 2-3 рази! А ось і конкретні приклади. На початку року до Любові Салій звернулася сумчанка,

матері якої ампутували ногу вище коліна. На жаль, традиційне лікування позитивного результату не давало: рана сочилась і не гоїлась. До того ж лікування ускладнювалося цукровим діабетом. А ось ефект від застосування мазі «Ульцерин» не змусив довго чекати - невдовзі рана повністю затяглась. Навіть хірург не зміг приховати свого подиву, побачивши таке швидко зцілення.

Або інший випадок. Складним переломом стегнової кістки закінчилась дорожно-транспортна аварія для 25-річного хлопця. З часом кістка зрослась, але рана довго не піддавалась загоюванню. Навіть постало питання про пересадження шкіри. Можливо, так би і сталося, але, на щастя, його родичі випадково довідались про «Ульцерин». І всього за кілька тижнів застосування мазі вдалося досягти очікуваного

результату - рана затяглась і операції не довелося робити.

По достоїнству змогли оцінити цю мазь і ті, хто не зі слів знає про пролежні й трофічні виразки, які не заживають місяцями і навіть роками. А це, часом, може коштувати життя... Яких тільки мазей і розчинів не застосовувала жінка літнього віку з селища Павлиша Кіровоградської області, аби позбавитися від трофічних виразок на обох ногах, але все марно. Рани не тільки не гоїлись, але навіть збільшувались. Важко уявити, чим би все це закінчилось, якби не сусідка хворої, яка, прочитавши в газеті про дивовижну мазь, і порадила їй звернутися до фітотерапевта Любові Салій. І - диво! Вже з перших днів лікування «Ульцерином» діло пішло на лад. Від щоденних перев'язувань з накладанням на виразки серветок з маззю виразки спочатку очистились, а потім і цілком загоїлись.

Під силу «Ульцерину» перемагати й гінекологічні недуги. Так, його виразна протизапальна і ранозагоювальна дія за один-два 10-денних курси дозволяє позбавитися від ерозії шийки матки, яка не потребує оперативного втручання. А скільки жінкам ця мазь допомогла при різних запаленнях - вагінозі, вагініті, молочниці! До речі, «Ульцерин» не менш успішно справляється з деякими урологічними інфекціями. У цих випадках спрацьовує сильна бактерицидна і фунгіцидна (протигрибкова) дія мазі.

Практика засвідчує - незамінна мазь і при важко вилікованих герпетичних висипаннях на різних ділянках шкіри і слизових оболонках.

І ці складні вірусні захворювання підвладні «Ульцерину»! Понад 20 років 43-річна киянка страждала від гентіального герпесу. Використала за цей період чимало ліків і побувала у багатьох лікарів, але недуга не відступала... Здавалось, остання надія була на «Ульцерин». І вона справдилася. Після дворічного наполегливого лікування маззю і травами жінці врешті-решт вдалося попрощатися з болячкою.

Благотворний ефект, як мовиться, вочевидь і при лікуванні в дорослих і дітей різного роду дерматитів: екзематозного й алергічного (в тому числі спричиненого укусами комах). Якщо змазати нею уражені ділянки шкіри декілька разів на день - свербіж, набряк і почервоніння зникнуть безслідно.

Одне слово, зцілювальна дія «Ульцерину» настільки всебічна, що всіх показань щодо його застосування не перелічити. За багато років лікування хворих природними засобами народної і нетрадиційної медицини Любов Салій подарувала здоров'я тисячам пацієнтів. І важливу роль у цій благодійній справі по праву відіграє «Ульцерин» - мазь, яка здобула постійну прописку в її лікувальному арсеналі і демонструє дива зцілення.

ДИВОСИЛ
ФІТОЦЕНТР

Вас зацікавила мазь «Ульцерин»? Одержати відповіді на запитання чи замовити ліки поштою можна за тел. у Сумах: (0542) 6-55-330 з 15.00 до 18.00 (крім вихідних) або (095) 937-50-50 з 9.00 до 20.00. Фітоцентр «Дивосил» розташований за адресою: м. Суми, вул. Металургів, 5, з 14.00 до 18.00 (крім вихідних) Ліц. МОЗУ № 599256 від 17.01.2012 р.

Обласна щотижнева газета «ФЕРМЕР ПРИДНІПРОВ'Я»
Свідоцтво про реєстрацію ДП 2161-899Р від 23.02.2017 р.
ЗАСНОВНИК ТА ВИДАВЕЦЬ
ТОВ «Редакція газети «Фермер Придніпров'я»
Голова редакційної ради
Анатолій ГАЙВОРОНСЬКИЙ
Головний редактор Лариса ШАРА

49000, м. Дніпро, вул. Воскресенська, 41, оф.109
786-02-21, 098-183-00-18, 050-850-72-74
e-mail:farmer.gazeta@gmail.com
www.farmer.dp.ua
www.facebook.com/farmer.dp.ua
Друк ТОВ «Видавничий дім «Кераміст»
69057, м. Запоріжжя, вул. Седова, 16
Обсяг 3 друк. арк. Друк офсетний.
Зам. № 1883945. Тираж 26690

Редакція не завжди поділяє точку зору авторів публікацій.
Гонорар сплачується тільки за замовлені матеріали.
Під цим знаком матеріал опубліковано на комерційній основі.
Відповідальність за зміст реклами несуть рекламодавці.
Посилання при передруку на «Фермер Придніпров'я» обов'язкове.
Газета за посиланням використовує повідомлення інформаційних порталів.
Оформлення передплати та доставку газети здійснює Дніпропетровська філія ПАТ «Укрпошта».
Передплатний індекс 60092

НЕПИСАНІ ІСТОРІЇ МИКОЛИ НЕЧИПОРЕНКА

Якось мені подзвонили і сказали, що помер Михайло Гордійович. За радянських часів він двадцять років очолював колгосп у гарному селі над мальовничою річкою. Колгосп був знаменитий. Заможний. Учасник багатьох виставок. І люди жили у ньому, як у Бога за пазухою. Все у них було. Але й трудилися нівроку. Як і багатьом іншим журналістам у Дніпропетровську, мені не раз доводилося писати про це господарство. То не з чужих вуст знаю, що колгоспники свого голову Михайла Гордійовича мало не на руках носили.

А тепер він помер. Сьогодні похорон. А я опинився неподалік від села, в якому він жив. Гріх було не заїхати, не провести чоловіка в останню путь. Їхав і згадував вірші Івана Драча про похорон голови колгоспу. Ось ці рядки: «Його несли на живих руках, на гніві, на не визрілому смутку – в кленовій жовто-білій домовині». У поемі Драча померлий голова раптом «піднявся востаннє в домовині і промовив людям, що віддав їм і серце, й мозок свій, і злість свою, і свий смуток свій, і красу любові». Далі ж просив прощення за все, що мав би, але не встиг здійснити: «Ось хата Гапчина, похилена, низька – я завинив навки перед нею, перед її убогістю. Прощай! Мені ти не даси спокою на тім світі, вдовина хато, змучена, низька».

Зайжджаю в село Михайла Гордійовича. І перше, що штрикнуло в серце – на кладовище прямувала куценка траурна процесія. Людей було в ній жменька. Тільки рідні та близькі. Село за покійником не йшло. Ніхто з селян не проводжав його з непокритою і похиленою головою. Все одно, що чужака хоронили. Або когось з нелюбимих чи нелюбимих тут.

Я зупинився в провулку, який вів на цвинтар. Зупинився, нічого ще не розуміючи. Невже Михайло Гордійович не заслужив, аби проводжали його з почестями? І щоб оплакували, як рідного, близького і дорогого? Ці німі запитання читалися в моїх очах, коли озирнувся на стареньку жінку, котра вийшла до воріт і дивилася кудись далеко-далеко поверх траурної процесії і кладовища. Поглядом і думками вона витала у небесах чи й вище.

– То Михайла Гордійовича понесли чи... когось іншого? – інакше я не знайшов, як запитати.

– Його, щоб його пранці з'їли, – відповіла жінка. – Одним, слава

Богу, поганцем і злодюгою на світі стало менше...

Те, що це мені не почулося, я збагнув. Але отетерів. Звідки такий гнів? Про покійників у нас прийнято або хороше говорити, або нічого. А ховають же не когось, а свого в минулому ледве не покровителя і батька, гаранта усіх достатків і благ...

З подвір'я навпроти неквапно вийшов дідусь у латаній фуфайці. Слово за слово, і склалася у нас розмова. З розвалом колгоспу Михайла Гордійовича як підмінили. Все одно, що ангелом був, а став вовком, пастушити якому

прокинувся в ньому загребущий інстинкт. І поховав інший, замішаний на добрі.

Але не піднялася тоді у мене рука писати про перевертня, для якого усе святе і благородне одразу втратило будь-яку цінність, коли запахло власними розкошами та власним пануванням. Подумав я ще тоді, що і на свою душу прийму гріх, якщо посмію навздогін недобрими словами осквернити могилу покійника. Та й не всі ж колишні голови колгоспів виявилися безсовісними, жадібними і нелюдними стосовно селян!

А згодом довелося мені поїхати в сусідню Херсонську область на багатолітній ювілей іншого колишнього голови колгоспу, а потім, ясна річ, засновника і власника приватного сільгоспідприємства. Цей мав значно більше заслуг і купався у ще більшій славі, поки головував. Мав дві зірки Героя Соцпраці. Тому був знаний далеко за межами області. За чет-

сти її від безчинств доморощеного пана нового пострадянського зразка. То знаєте, що бажають селяни своєму кривднику? Кажу, як люди кажуть: «Аби швидше його смерть забрала!» І докидають: «Випустимо тоді табун коней, проженемо туди-сюди, щоб і могили зрівняли з землею. Щоб ні сліду, ні духу не залишилося від нього».

І справа не в тім, що людям марно роти затуляти. Справа у тім, що їх доводилося розуміти. Згадую одразу, як я сам кілька разів їздив в одне село іншого району, де раніше мало не двадцять років славно головував дуже вже відомий у наших краях чоловік. Назвемо його Андрієм Володимировичем. Герой Соцпраці та заслужений хлібороб, якого свого часу не переставали хвалити у всіх від району і до столиці високих кабінетів, а також газети і телевізійні та радіо передачі. Задоволені ним були і люди, котрі трудилися у колгос-

пів вносив гербіциди. От і надихався тієї зарази, що тепер часом і не дихну. А пішов до Андрія Володимировича просити помічі на лікування – він далі порога мене не пустив. Не бачить і не помічає він зараз навіть тих, хто падає йому і в ноги чи й повзає перед ним блазнем.

Потім же треба було статися так, що і хворого механізатора, і Андрія Володимировича смерть наздогнала в один день. Механізатора хоронило все село, а до колишнього голови колишнього колгоспу майже ніхто не прийшов. Обминають його могилу до цих пір, як її і немає на їхньому кладовищі...

У давній чудовій поемі Івана Драча голова колгоспу, якого хоронили, просив прощення і «в Степана, який п'яний і сьогодні», бо «в смутку твій я не ввійшов душею». І в дружини Марини за те, «що не надивився я на вуста твої і очі сині». А потім «голова ковтнув життя востаннє – кругом чола кружляв супутник в нього, утворюючи німб простій людині». Я, на жаль, подібного написати сьогодні не можу. Можу написати тільки таке: одне діло, що кучміська реформа багато лиха наробила і обернула селян у безправну та вимираючу масу. Зовсім інше, що і багатьох колишніх колгоспників «вождів» до безтями запаморочила недоступними раніше для них «перспективами» та благами, і якщо не всі, то через одного вони показалися. Усе святе, чисте та благородне, справедливе вивітрилося з їх сумління, як торішній опалій і невідомо куди відлетілий цвіт.

І забули, не хочуть навіть знати, що і вони смертні, а тому з людьми по-людськи мають жити. Ця істина відома ще з давніх-давен, а запозичена, якщо не помилюся, зі святого письма. Як і вислів про те, що життя коротке, а пам'ять – вічна.

ПОХОРОН ГОЛОВИ КОЛГОСПУ

дозволили серед овець. Краці землі, оті, котрі низом туляться до сусіднього села, не розпаював. Зумів собі заграбастати. І все майно поділив, як ото у фільмі «Весілля в Малинівці»: це мені, і це мені, а це мені не гоже – значить вам. За оренду паїв платив половиною та відсівом. Не олією, а гущею. І нічого не скажи! Беріть, що даю. Тепер це не Гордійович, як його величали раніше, а чванливий пан і шахрай, до якого, з якого боку не заходь, не підступити. У ноги падай – нічого не доб'єшся. «Голоту» колишній голова колгоспу тепер просто не помічав. Навпаки, зневажав. Гидував нею.

– Грабував, під себе гріб, як загарбник – і що, забрав нагробоване з собою? – злостиво засміявся дідусь. – Ні, все довелось залишити.

– А от доброї згадки про себе і не залишив, – докинула від себе бабуса. – Могла бути вона у нього, і була та загула. Забулася, як її і не було. Тільки недобра зосталася.

– Якщо на похорон народ не зійшовся, – підвів риску дідусь, – то до могили й тим більш ніхто не прийде. В кращому разі могилу будуть обминати, у гіршому...

І дідусь осікся. А мені страшно було усе це слухати. Чесно признаюся: тоді уже свербіли руки написати про ганебний вінець колись благородного голови колгоспу. Невже аграрна реформа винна, що був кінь, та з'їздився? Що був чоловік як чоловік, а став поміщик, скнара і визискувач? Над цим хотілося поміркувати. З кінчиною радянської влади і колгоспного устрою Михайло Гордійович миттю переорієнтувався, що якщо це одним гаплик, то таким, як він – шанс озолотитися. Відразу

верть століття своє село перетворив на лялечку і маленький рай. Багато, щасливо, благополучно жили та трудилися люди у його колгоспі. Горя теж не знали.

І знову та ж ситуація. У знаменитого чоловіка поважний ювілей, гостей повне село, а саме село, еством відчуваю і очима бачу, не торжествує. Село, навпаки, пригнічене і приховано зле. Явно заїлося якоюсь гіркою образою, котра давно накипіла у людей на душі. Зупиняю одного, другого, третього – мовчать, не хочуть признаватися, в чому тут річ. Навіть тікають. Аж поки одна жінка прямісінько біля ганку контори колишнього колгоспу, а тепер ПП роздратовано не відмахнулася від мене:

– Нічого, Бог і його прибере...

Мене аж проморозило. Слово честі, слова такі були мовлені. А людей наче прорвало. Розказувати стали, як їм скрутно та кривдно, незатишно і тяжко зараз живеться. Що в минулому їхній до всіх добрий голова колгоспу тепер печеться винятково про себе і своїх дітей. Себе та дітей своїх поробив багачами й панамі, а люди страждають, зі злиднів не вилазять і плачуть. Землю розпаював, а де чий пай – не питай...

І це, що найтрагічніше, не поодинокий випадок. У нас неподалік від обласного центру хазяйнував також новоявлений поміщик, який не одне, а відразу три колишніх КСП роздериваним і привласнив. Позбиткувався, а нині знущується не над кількома десятками, а над кількома сотнями селян. Скільки вже люди натерпілися горя від нього, що ні розказати, ні пером описати. І ніхто, ні влада, ні прокуратура чи суд не могли захи-

пі. А почалася земельно-аграрна реформа, і селяни натерпілися від Андрія Володимировича скільки кривд-образ, принижень, що на всю область волали: «Рятуйте! Поки не одбере усіх нас тут до нитки – не заспокоїться». Згадую: хвилин п'ять долав, важко рухаючись, шлях від ганку свого дому до хвіртки двору на вигляд не дуже й старий колишній колгоспний механізатор.

– Не дивіться, що молодий – здоров'ям я нікуди не годний, – мовив мені цей чоловік. – Був же начальником загону кукурудзіводів, посіви мав завжди чисті, менш забур'янені, ніж у декого і присадибні городи, бо з року в

КРЕДИТ ГОТІВКОЮ

Кредит готівкою «Свобода»
для клієнтів з доходом від
домашнього господарства на:

купівлю техніки

купівлю тварин, насіння

ремонт

навчання

святкування подій

▶ До 300 000 грн на строк до 5 років

▶ Без довідки про доходи

▶ Без застави та поруки

▶ Видається клієнтам віком до 65 років

м. Дніпро, вул. Південна, 2
067-501-46-06, 066-273-51-41

www.credit-agricole.ua

CRÉDIT AGRICOLE
Весь банк саме для Вас

Передплатити
«Фермер Придніпров'я» на
наступний 2019 рік можна у будь-
якому поштовому відділенні області.
Передплатний індекс 60092.

ТОВ НВКФ «Селекта» SELEKTA SEEDS

Ваша дорога до високого врожаю кукурудзи

+38 (050) 361-66-65 selekta.com.ua